

**ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
ՀՀ ԲՆՈՒԹՅԱՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐԸ**

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	ԲՆԱԳԻՏԱԱՇԽԱՐՀԱԳՐԱԿԱՆ
ԱՄԲԻՈՆ	ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ՆՐԱ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՅԻ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ՍՈՂՈՒԼ	ՀՀ ԲՆՈՒԹՅԱՆ ՀՈՒՇԱՐՁԱՆՆԵՐԸ
ԱՌԱՐԿԱՅԻ ԴԱՄԻՉ ԵՎ ՍՈՂՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ	1105B1/30
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	ՍԵՐՎԻՍ
ԿՈՒՐՍ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	4-րդ կուրս/ 1-ին կիսամյակ
ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	<p>ՁԵՎԱՎՈՐԵԼ Ուսանողների մոտ և նրանց միջոցով տարածել աշխարհով մեկ Հայաստանի բնական հուշարձանների գոյության մասին, որոնց մեջ իրենց բացառիկ գեղեցկությամբ առանձնանում են Սևանա լիճը, Ջերմուկի և Շաքիի ջրվեժները, Պարզ լիճը, Քարի լիճը, Խնձորեսկի ճոճվող կամուրջը, քարանձավները, բնական քարայրներն ու ժայռերը: Դասընթացի նպատակն է ՀՀ բնության հուշարձանների առանձնացումը, ճանաչումը, դասակարգումը և նրանց պահպանության հիմնախնդիրների իմացությունը:</p>
ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	<p>ԳԻՏԵԼԻՔ Բացատրել, որ բնական հուշարձանները համարվում են հատուկ պահպանվող օբյեկտներ: Ընտրել ՀՀ բնության հուշարձանների տիպերը, ենթատիպերը: Ճանաչել ՀՀ մարզերի բնական հուշարձանները:</p> <p>ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ Ճանաչել բնության հուշարձաններն ըստ իրենց տիպերի, անցկացնել տուրիստական երթուղիներ բնության հուշարձաններին ցանոթանալու նպատակով:</p> <p>ՀՍՏՈՒԹՅՈՒՆ Գնահատել հուշարձանների դասակարգման և ընտրության չափանիշները: Մեկնաբանել ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված երկրաբանական, ջրաերկրաբանական, կենսաբանական, բնապատմական հուշարձանների ցանկը:</p>
ԴԱՍԸՆԹԱՅԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ	<ul style="list-style-type: none"> • ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ - 4 • ԼՍԱՐԱՆԱՅԻՆ ԺԱՄ -64 • ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ -30 • ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ -10 • ՍԵՄԻՆԱՐ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ - 24 • ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԺԱՄ -4
ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ	Գիտելիքներ ՀՀ երկրաբանության, ֆիզիկական աշխարհագրության, հատուկ պահպանվող տարածքների մասին:
ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ	Դասախոսություն, ուսումնառության բուրգ դասախոսություն, ինքնուրույն, գործնական, սեմինար պարապմունքներ,գործնական պարապմունքներ

ՄԵԹՈԴՆԵՐ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ
ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բնության հուշարձանները որպես բնության հատուկ պահպանվող տարածքներ:

- Բնության հուշարձանների ընտրության չափանիշները և դասակարգումը:
- Բնության հուշարձանների նշանակությունը:
- ՀՀ երկրաբանական հուշարձանները:
- ՀՀ ջրաերկրաբանական հուշարձանները:
- ՀՀ կենսաբանական հուշարձանները:
- ՀՀ բնապատմական հուշարձանները:
- ՀՀ մարզերի բնական հուշարձանները:
- ՀՀ անձավները

ՀՀ-ում առաջարկվող տուրիստական երթուղիները երկրաբանական հուշարձաններին ծանոթանալու նպատակով

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԻՄՆԱԿԱՆ

1. Ա. Ավանեսյան, Է. Մալխասյան, Ս. Նազարեթյան - Հայաստանի երկրաբանական եզակի հուշարձանները, Երևան, 2000թ
2. ՀՀ կառավարության կողմից հաստատված բնության հուշարձանների ցանկը:
3. ՀՀ Լոռու և Տավուշի մարզերի բնության հուշարձանների հաստատված ցանկի համալրման, պահպանվող գոտիների տարածքների ճշգրտման, հողամասերի սահմանազատման և քարտեզագրման աշխատանքների հաշվետվություն, Երևան, 2012
4. Հայաստանի խոշոր քարանձավները

ՍՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ
ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ

Ընթացիկ ստուգումներ: Նախատեսված է 2 ընթացիկ գրավոր ստուգում, յուրաքանչյուրը 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 4 հարց՝ 25 25 25 25 միավորային արժեքով: Եզրափակիչ ստուգումը բանավոր է 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Քննական հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ 30, 30, 40 միավորային արժեքով:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ
ԿՇԻՌ

1. Բաղադրիչ 1	10 %	/հաճախումներ/
2. Բաղադրիչ 2	20%	/ընթացիկ ստուգում 1-ին/
3. Բաղադրիչ 3	20%	/ ընթացիկ ստուգում 2-րդ /
4. Բաղադրիչ 4	40%	/ամփոփիչ ստուգում/
5. Բաղադրիչ 5	10%	/ընթացիկ ակտիվություն/

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՍԱՆԴՂԱԿ

Գնահատման թվային միավորը	Տառային Գնահատական	Գնահատականի պաշտոնական թվային համարժեքը
96-100	A+	5+
91-95	A	5
86-90	A-	5-
81-85	B+	4+
76-80	B	4
71-75	B-	4-
66-70	C+	3+
61-65	C	3
40-60	C-	3-
Մինչև 39	D	2

ՈՒՍԱՆՈՂԻ ԾԱՆՐԱԲԵՌՆՎԱԾՈՒԹՅԱՆ ԱՇԽԱՏԱԺԱՄԱՆԱԿԸ

կրեդիտ/կրեդիտ ժամ-4/120

Հ/Հ	Թեմա	Լսարանային ժամեր				Ուսանողի ինքնուրույն աշխատածամանակը	Ուսանողի ընդհանուր աշխատածամանակը
		Դասախոսություն	Գործնական	սեմինար	Ուս. պրակտիկա		
1.	Թեմա 1. Հայաստանի երկրաբանական հուշարձաններ, համառոտ ակնարկ	2				2	4
2.	Թեմա 2. Ռելիեֆը և գետային ցանցը, շերտագրություն, տեկտոնիկա, մագնատիզմ, օգտակար հանածոներ, երկրաշարժությունը	2				1	3
3.	Թեմա սեմինար աշխատանքի համա			2		1	3
4.	Թեմա 3. Հայաստանի երկրաբանական հուշարձանները / հիմնական հասկացու-թյունները երկրաբանական հուշարձանների մասին/	2				1	3
5.	Թեմա սեմինար աշխատանքի համա			2		1	3
6.	Թեմա 4. Հրաբխային ծագման հուշարձաններ / Գեղամա հրաբխային բարձրավանդակ, Վայոցաշար (Դալիկ), Արագած, Արայի լեռ հրաբուխները/			2		1	3
7.	Թեմա գործնական աշխատանքի համար		2			1	3
8.	Թեմա 5. Թագավորանիստ խարամային կոնք, օբսիդիաններ ու պեռլիտներ, սյունածև բազալտներ	2				1	3
9.	Թեմա 6. Արտածին ծագման հուշարձաններ / ռելիեֆի խոշոր և մանր ձևերը, կարստային քարանձավներ և տրավերտիններ, սողանքներ/	2				1	3
10.	Թեմա 7. Սևանա լճի ալիքնորի աշխատանքը	2				1	3
11.	Թեմա գործնական աշխատանքի համար		2			1	3
12.	Թեմա սեմինար աշխատանքի համար			2		1	3
13.	Թեմա 8. Տեկտոնական ծագման հուշարձաններ / Լեռնային ապարների տեղադրման ձևերը, բեկվածքներ, անցյալի երկրաշարժերի հետքեր/	2				1	3
14.	Թեմա սեմինար աշխատանքի համար			2		1	3
15.	Թեմա 9. Հրային ծագման հուշարձաններ / Բյրաբերդ հրաբխային զմբեղ, դայկաներ Արփա և Լավար գետերի կիրճերում/	2				1	3
16.	Թեմա 10. Միներալաբանական հուշարձաններ / ռադիալ-ճառագայթաձև մոլիբդենիտ, դիսկրիմիտայ քվարցը և եղջրախաբր Բարաբաստումից/	2				1	3
17.	Թեմա գործնական աշխատանքի համար		2			1	3
18.	Թեմա սեմինարի աշխատանքի համար			2		1	3
19.	Թեմա 11. Հնէաբանական հուշարձաններ / խոշոր նուստիտներ, գաստրոպոդներ, ստու պուրակը, բրածո փիղը/	2				1	3
20.	Թեմա սեմինար աշխատանքի համար			2		1	3
21.	Թեմա 12. Ջրաերկրաբանական հուշարձաններ / Սևանա լիճը, հանքային աղբյուրներ, ջրվեժներ/	2				1	3
22.	Թեմա սեմինար աշխատանքի համար			2		1	3
23.	Թեմա 13. Հայաստանի հայտնի քարանձավները	2				1	3
24.	Թեմա գործնական աշխատանքի համար		2			1	3
25.	Թեմա սեմինար աշխատանքի համար			2			3
26.	Թեմա 14. Մոզրովի, Մագիլի, Արջերի, Թռչնի, քարանձավներ					2	4
27.	Թեմա սեմինար աշխատանքի համար			2		2	4
28.	Թեմա 15. Շթաքարեր և պտկաքարեր	2				2	4
29.	Թեմա 16. Հայաստանի ընդերքի հարստությունը՝ օգտակար հանածոները	2				2	4
30.	Թեմա սեմինար աշխատանքի համար			2		2	4
31.	Թեմա 17. Քաջաբանի պղնձամոլիբդենային հանքավայրը	2				2	4
32.	Թեմա 18. Սոսքի ոսկուհանքավայրը, բնագունեղ քարերի հանքավայրեր		2			2	4

33.	Թեմա սեմինար աշխատանքի համար			2		2	4
	Ընթացիկ ստուգում 1						4
	Ընթացիկ ստուգում 2						4
	Ամփոփիչ ստուգում						4
	Ընդամենը						120